

Doe mee met GeefomNatuur 2017

In de bijdrage rond onze riviersystemen is voldoende aangetoond hoe we door aankopen van natuurgebieden het verschil maken.

Door aankoop van natuurgebieden konden we in het Hageland en Oost-Brabant van onderuit een netwerk van meer dan 4000 ha natuurgebied uitbouwen.

Restfinanciering is knelpunt bij aankopen

De verdere aankopen zijn in een belangrijke mate afhankelijk van de restfinanciering die we zelf binnen Natuurpunt Oost-Brabant en de afdelingen kunnen opbrengen.

De financiering van elke aankoop gebeurt door een combinatie van volgende middelen:

- inzet van de aankoopsubsidie van Vlaanderen,
- een bijdrage van de provincie Vlaams-Brabant voor de aankoop van natuurgebieden,
- mogelijks een gemeentelijke subsidie,
- een aanzienlijke restfinanciering op te brengen via de werking rond het project.

Inderdaad, na aftrek van de subsidie bleef er de laatste jaren veelal een groot bedrag van € 6000 tot € 10 000/ha als restfinanciering over. Dit bedrag moet opgebracht worden via projectfinanciering en vooral via de inzet van de lokale vrijwilligersploegen ondersteund door de onderlinge solidariteit vanwege Natuurpunt Oost-Brabant. Daarom doen we telkenjare in het laatste nummer van ons tijdschrift Natuur en Landschap een oproep voor fondsenwerving.

Aan de slag met GeefomNatuur-campagne 2017

In dit tijdschrift vragen we bijzondere aandacht voor onderstaande projecten

project 9414: Aronst Hoek in Geetbets (Getevallei)

project 9957: Pikhakendonk in Boortmeerbeek (Dijlevallei)

project 9915: Vorsdonkbroek in Gelrode (Demervallei)

Stort daarom je gift op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met vermelding van een van de projecten 9915/9414/9957 GeefomNatuur NPOB.

Je kan uiteraard ook kiezen om een ander reservaatproject te steunen.

Voor de volledige lijst van projecten, zie inlage bij dit tijdschrift.

Giften vanaf € 40 geven recht op een fiscaal attest.

Aronst Hoek, grootse riviernatuur (Geetbets).
Foto Marc Op de Weerd

**Aronst Hoek in de Getevallei in Geetbets:
de laatste 4 jaar 100 ha extra gerealiseerd
Project 9414**

Help het project Aronst Hoek
door een storting op rekening
BE56 2930 2120 7588
met vermelding
'project 9414 Aronst Hoek'

Grote zilverreiger. Foto Karel Van Rompaye

Aronst Hoek in de Getevallei is bij onze fondsenwerving intussen een klassieker. We kunnen niet anders dan een dringende oproep doen zodat we met de uitbouw van dit gebied kunnen doorgaan. Het is het snelst groeiende reservaat, gelegen in een brede vallei en met enorme kansen voor natuur. Maar ook een dunbevolkte gemeente waardoor we echt op de regionale solidariteit een beroep moeten doen om dit gebied verder uit te bouwen. De laatste vier jaar werden niet minder dan 100 ha in twee grote ontbrekende blokken aangekocht waardoor de puzzelstukken in elkaar vallen en we echt ruimte kunnen geven aan de rivier. Vorig jaar kon het deel met de winterse overstromingsgebieden rond de Segeraathoeve aangekocht worden: een broedgebied van de wulpen maar ook geschikt als broedgebied voor de kwartelkoning en leefgebied van het kruipend moerasscherm. Het is een complex waar plaats is voor de ontwikkeling van een meer ruige natuur met moerasvegetatie. We konden ook de grote enclave met de donk rond het Kasteel van Terlenen aankopen. En dit jaar werden verschillende enclaves in het Betserbroek aangekocht.

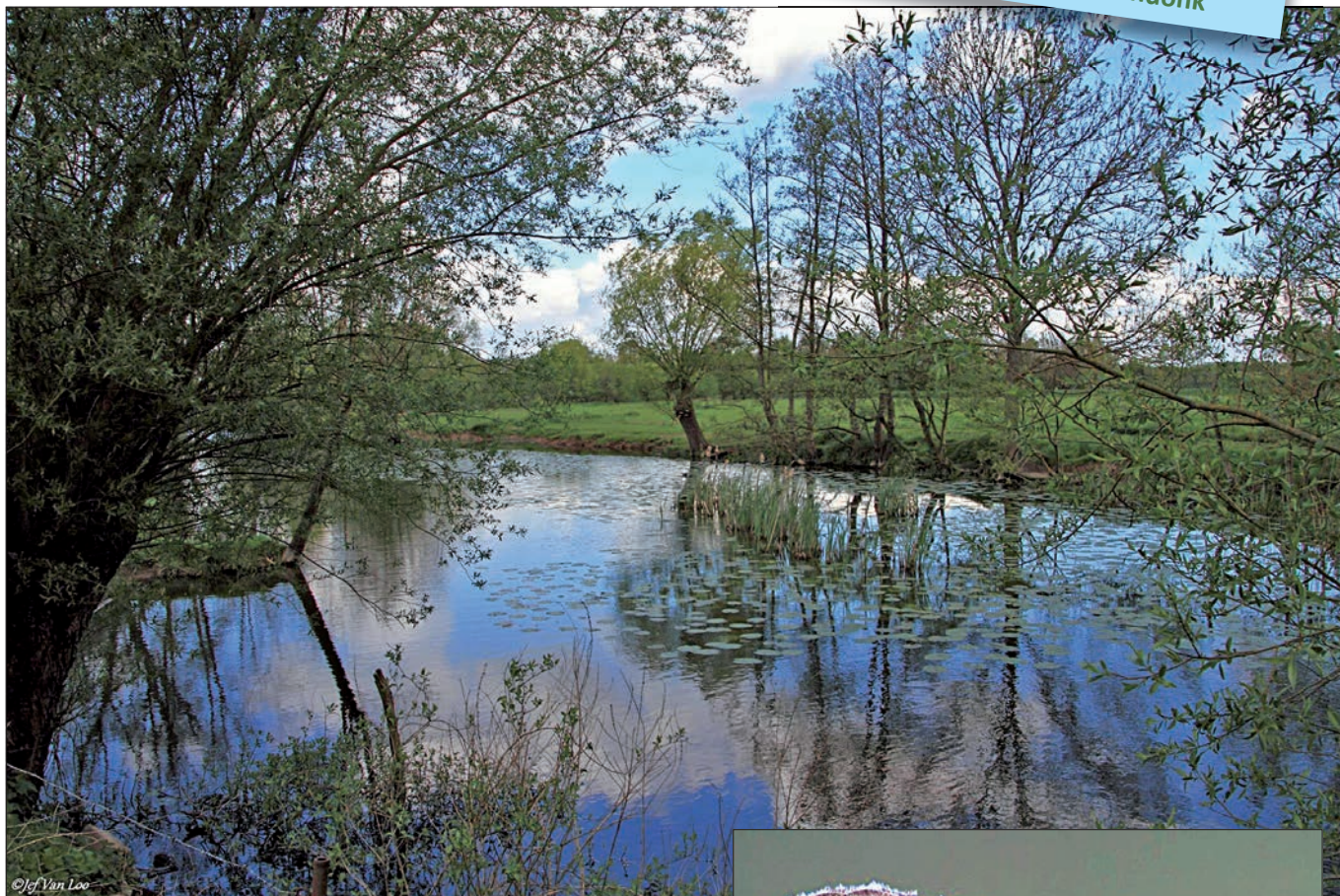
Voor Aronst Hoek en de Getevallei hebben we een toekomstbeeld van aaneengesloten rietlanden, overstromingsgraslanden, ruigtes, vijvers en moerasbossen. Plaats dus voor een robuust natuurgebied met ruimte voor water en grote grazers. Het is ook de missing link tussen het Vinne en het Schulensbroek, twee topnatuurgebieden voor watervogels. Help mee de restfinanciering voor deze realisaties in Aronst Hoek van de laatste jaren dragen. Het gebied verdient het.

Marc Op de Weerdt, conservator van Aronst Hoek:
"Wat hier in Aronst Hoek gebeurd is, was niet zo lang geleden ondenkbaar. Als je wandelt in het gebied zie je 's zomers jodelende wulpen en in het najaar tot een tiental zilverreigers, aalscholvers en grote groepen wintertalingen en eenden. Niet te vergeten: de uitbouw van een natuurgebied zoals Aronst Hoek vraagt een dagdagelijkse inzet. Zeker in een dunbevolkte en toch wel afgelegen hoek van de provincie maar wel in een echt rivierenland met een brede Getevallei en reeds forse bijrivieren zoals de Melsterbeek. Een vallei waar het water in de winter zijn vrije baan mag zoeken met grootse overstroombare graslanden, ruigten, rietlanden, moerasbossen, en dit dank zij de uitbouw van het reservaat.

Lokaal doen we al het (on)mogelijke om onze restfinanciering rond te krijgen en het gebied verder uit te breiden maar voor zo'n groot complex en in zo'n dunbevolkte en arme streek is dit moeilijk, zonet onmogelijk. Daarom zijn we blij met de ondersteuning van Natuurpunt Oost-Brabant. We rekenen dan ook op de Natuurpunt-leden in Oost-Brabant. In het komende jaar willen we gaan voor het ophalen van een restfinanciering ter grootte van minimum € 25 000."

Marc Op de Weerdt. Foto Hugo Abts

Pikhakendonk. Foto Jef Van Loo

Pikhakendonk is een uniek graslandencomplex van Europees belang met grote geomorfologische waarde (zie ook p. 19 van dit tijdschrift).

Om te kaarten moet je met 4 zijn, om te pimperlennen moet je met 3 zijn: de pimperl (een plant), het pimperlblauwtje (een vlinder) en de moerassteekmier. Onze ambitie in Pikhakendonk is ooit het pimperlblauwtje, dat in de jaren 50 van vorige eeuw uitgestorven is, terug te brengen. Daartoe moeten we liefst meer dan 45 ha bloemenrijk pimperlgrasland hebben, de geschikte mierensoort (en die zijn er reeds met grote waarschijnlijkheid) en een goed maaibeheer. Pas dan maakt het zeer gespecialiseerd vlindertje opnieuw kans. Een werk van lange adem. Ook hier wordt concreet in de praktijk gekoesterd om tot tastbare resultaten te komen.

De uitbouw van zo'n gebied gebeurt stap voor stap. We zijn reeds vele jaren bezig met het verwerven van de nodige oppervlakte natuurgebied. Recent kregen we kansen om met enkele grotere aankopen een belangrijke stap te zetten. Maar er moet nog verder gewerkt worden om het vooropgezette doel te bereiken.

Pimperlblauwtje op grote pimperl.
Foto Kevin Feytons

Vorsdonkbroek. Waterviolier in een verlandend ven. Foto Luc Vervoort

In het najaar 2017 kon Natuurpunt het letterlijke en figuurlijke hart van het Vorsdonkbroek aankopen; bijna 4 hectaren loofbos met enkele natuurlijke plassen. Hiermee komt het centrale deel van het gebied quasi aaneensluitend in beheer bij Natuurpunt.

Vorsdonkbroek is vooral bekend voor zijn orchideeënrijke graslanden, trilvenen en elzenbroeken. Deze zijn gebonden aan een fossiele, met veen verlande Demermeander. Centraal ligt echter een hoog rivierduin waar rond zo'n 12 000 jaar geleden de Demer kronkelde. Zo'n zandige verhevenheid midden een vochtig gebied heeft een oeroude Vlaamse naam: 'donk'. Omwille van de gunstige ligging voor vestiging van mensen zijn er veel dorpen en gehuchten die een donknaam dragen. Buiten de typerende archeologische vondsten uit de steentijd, is er hier gelukkig nooit bebouwing tot stand gekomen. Al sinds de vroege Middeleeuwen wordt de plaats 'Vorsdonkbos' genoemd, een naam die tot vandaag toepasselijk is! Een zeldzaamheid in Vlaanderen en zeker in de Demervallei.

Luc Vervoort, conservator Vorsdonk:

"Van gans de Demervallei tussen Diest en Werchter bleef deze plek onveranderd een loofbos. Dat is op veel plaatsen nog heel goed te merken aan de zeer rijke struik- en kruidlaag, typisch voor historisch permanente bossen. We vinden er velden lelietje-van-dalen, dalkruid en bosanemoon, en verder blauwe bosbes, bleek- en blauwsporig bosviooltje, slanke sleutelbloem en gevlekte aronskelk. Als zeldzame bomen en struiken komen er oa nog wilde appel en kardinaalsmuts voor. Dankzij een groot aantal oude bomen is dit bij uitstek de plek van hollenbroeders als zwarte-, middelste- en kleine bonte specht, boomklever en bosuil. Van hieruit vertrekken ook vleermuizen op jacht naar de nabije insectenrijke hooilanden. Bijzonder zijn ook een aantal verlandende plassen, wellicht vennen die bij de vorming van de donk in dit duinreliëf tot stand kwamen. De schitterende bloemhoofdjes van waterviolier lichten in het voorjaar deze donkere plassen op.

Met de laatste aankoop is de puzzel voor het centrale deel van dit zeer waardevolle gebied grotendeels gelegd. Een bekroning van bijna 40 jaar onverdroten en vasthoudende inzet voor deze parel van de Demervallei. En een garantie dat het natuurgebied – dankzij de inzet van Natuurpunt Oost-Brabant- in goede staat aan de volgende generaties kan worden overgedragen. Waar nog niet zo lang geleden sommigen het Aarschotse industriegebied tot hier zagen uitbreiden, heeft onze verenging op haar manier een klein beetje van de geschiedenis kunnen wijzigen. Die omslag kon niet beter worden gesymboliseerd dan met de aankoop van dit hart van het aloude en unieke Vorsdonkbos

Ik hoop dat vele Natuurpunt-leden ons zullen steunen en een flinke gift doen om de restfinanciering voor de aankopen in het Vorsdonkbroek te dekken!"

Luc Vervoort. Foto NP Aarschot

